

2021 KASIM

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

Katkılarıyla

BİLGİ: Rapor içerisinde paylaşılan TÜİK kaynaklı veriler, 'Takvim ve Mevsimsellik Etkisinden Arındırılmamış' verilerdir.

İhtiyacınıza yönelik Isıcam'ı seçin

**Isı kayıplarını
%50 azaltın**

Filmi izlemek için
kare kodu okutun

Isıcam Sistemleri'nin ileri teknoloji camları, tüm ihtiyaçlarınıza cevap verebilmek için tasarlanır. Yüksek nitelikli ısı kontrol kaplamalı Şişecam Low-E Cam'lar ile üretilen Isıcam'lar, ısı kayıplarını %50 azaltarak ısıtma giderlerinizden tasarruf sağlar.

444 9 872
isicam.com.tr
sisecam.com.tr
@isicamsistem
isicamsistemleri

ISI CAM®
SİSTEMLERİ

"Doğrusu bu"

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ❑ İnşaat sektörü üçüncü çeyrekte yüzde 6,7 daraldı.
- ❑ İnşaat harcamaları üçüncü çeyrekte 237,5 milyar TL olarak gerçekleşti.
- ❑ İnşaat sektörü ile ekonomik büyüme ayrıştı.
- ❑ İnşaat sektörü güven endeksi kasım ayında bir önceki aya göre 0,1 puan yükseldi.
- ❑ Mevcut inşaat işleri endeksi kasım ayında bir önceki aya göre 0,1 puan arttı.
- ❑ Yeni alınan inşaat işleri endeksi kasım ayında bir önceki aya göre 0,3 puan yükseldi.
- ❑ Ekim ayında konut satışları bir önceki yılın ekim ayına yüzde 14,9 arttı.
- ❑ Ekim ayında 137.401 adet konut satıldı. Yılın en yüksek üçüncü aylık satışı gerçekleşti.
- ❑ Ekim ayında birinci el konut satışları bir önceki yılın ekim ayına yüzde 13,4 yükseldi.
- ❑ Ekim ayında ikinci el konut satışları bir önceki yılın ekim ayına yüzde 15,6 arttı.
- ❑ Ekim ayında ipotekli konut satışları bir önceki yılın ekim ayına yüzde 9,7 arttı.
- ❑ Ekim ayında ipotekli konut satışları 28.049 adet oldu.
- ❑ Alınan yapı ruhsatları yılın ilk 9 ayında alan olarak 2020 ilk 9 ayına göre yüzde 36,4 büyüdü.
- ❑ Yılın ilk 9 ayında 480 bin daire için yapı ruhsatı alındı.
- ❑ İnşaat malzemesi sanayi üretimi eylül ayında geçen yılın eylül ayına göre yüzde 6,9 arttı.
- ❑ Eylül ayında inşaat malzemesi ihracatı geçen yılın eylül ayına göre yüzde 57,0 yükseldi.
- ❑ Eylül ayında inşaat malzemesi ithalatı geçen yılın eylül ayına göre yüzde 0,04 arttı.
- ❑ Türkiye ekonomisi üçüncü çeyrekte yüzde 7,4 büyüdü.
- ❑ Ekonomide yeni politika uygulanmaya başlandı.
- ❑ TCMB faizleri indirmeye devam etti.
- ❑ Türkiye'nin kredi takas risk primi 500 puana yaklaştı.
- ❑ 10 yıl vadeli tahvil faizleri yüzde 21 seviyesini aştı.
- ❑ Türk Lirası sepet kur 13,45 seviyesine çıktı.
- ❑ Dünya ekonomisi yeni varyant endişesi ile yavaşlıyor.
- ❑ Küresel enflasyon giderek kalıcı hale geliyor.
- ❑ ABD Merkez Bankası FED sıkılaşmayı hızlandıracak. Dolar güçleniyor.
- ❑ ABD'de yıllık inşaat harcamaları eylül ayında 1,57 trilyon dolar oldu.
- ❑ ABD'de yıllık konut fiyatları yüzde 20,2 yükseldi.
- ❑ AB inşaat harcamaları 2021 yılı eylül ayında yüzde 1,5 büyüdü.
- ❑ Euro Bölgesi inşaat malzemeleri fiyatları kasım ayında arttı.

EXECUTIVE SUMMARY

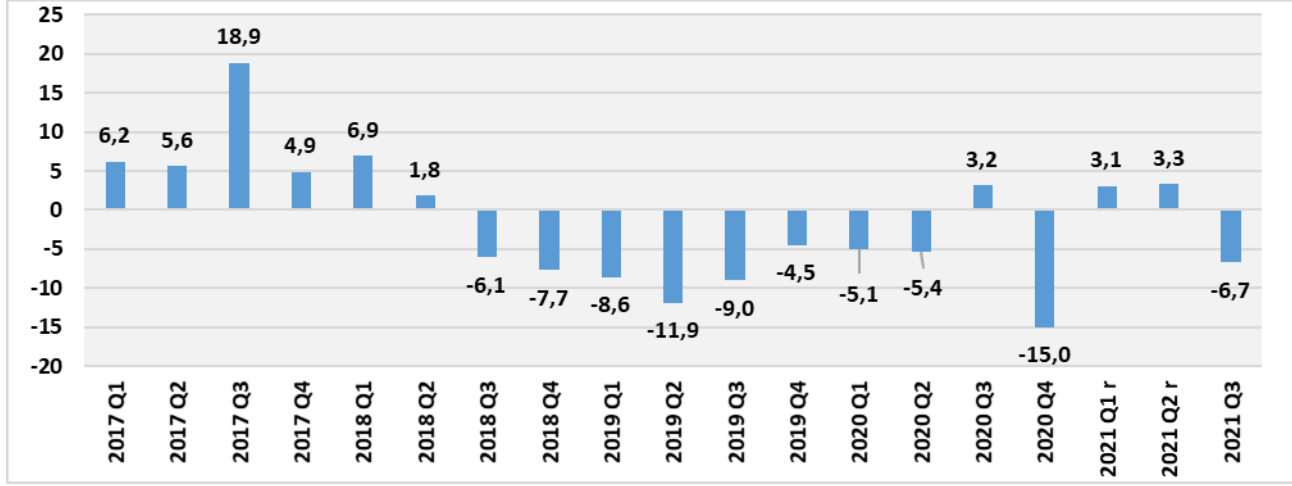
- ❑ Construction sector narrowed 6,7 percent in the third quarter.
- ❑ Construction expenditures are 237,5 billion TL in the third quarter.
- ❑ Construction sector and economic growth decoupled in the third quarter.
- ❑ Construction confidence index rose 0,1 point in November of 2021.
- ❑ Existing construction activities index increased 0,1 point in November of 2021.
- ❑ New construction orders index rose 0,3 point in November of 2021.
- ❑ Total house sales increased 14,9 percent in October of 2021.
- ❑ 137.401 houses have been sold in October of 2021.
- ❑ New houses sales rose 13,4 percent in October of 2021.
- ❑ Existing home sales increased 15,6 percent in October of 2021.
- ❑ Mortgaged sales of House declined 9,7 percent in October of 2021.
- ❑ Mortgaged sales of House realised as 28.049 in October of 2021.
- ❑ Construction permits enlarged 36,4 percent during the first nine months period as a floor.
- ❑ Construction permits have taken for 480 thousands dwelling.
- ❑ Construction materials production rose 6,9 percent in September of 2021.
- ❑ Construction materials export increased 57,0 percent in September of 2021.
- ❑ Construction materials import expanded 0,04 percent in September of 2021.
- ❑ Turkish economy growth 7,4 percent in the third quarter.
- ❑ New economic policy has been applied.
- ❑ Turkey's Credit Swap Default risk premium is nearby 500 point.
- ❑ 10 years bonds interest rate has overpassed 21 percent.
- ❑ Turkish lira has depreciated during November, and basket level reached to 13,45.
- ❑ Global economy is slowdown, worrying about Omicron.
- ❑ US Central Bank FED would accelerate tapering.
- ❑ US annual construction expenditures is 1,57 trillion US dollars in September.
- ❑ US housing prices rose 20,2 percent as annually.
- ❑ EU construction expenditures expanded 1,5 percent in September of 2021.
- ❑ Construction materials prices rose during the November of 2021.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektörü 2021 Yılı Üçüncü Çeyreğinde Yüzde 6,7 Daraldı

2021 yılının üçüncü çeyreğinde inşaat sektörü yeniden küçülmüştür. Güncellenen verilere göre inşaat sektörü 2021 yılının ilk çeyreğinde yüzde 3,1, ikinci çeyreğinde ise yüzde 3,3 büyümüştü. Yılın üçüncü çeyreğinde ise yüzde 6,7 daralmıştır. Böylece inşaat sektörü yılın ilk dokuz ay toplamında yüzde 0,1 küçülme yaşamış olmaktadır. İnşaat sektöründe artan maliyetler nedeniyle yeni inşaat başlangıçlarının azalması ve mevcut işlerin de büyük ölçüde sone ermesi ile inşaat sektöründe faaliyetler üçüncü çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre küçülmüştür.

Şekil.1 İnşaat Sektörü Büyüme Yüzde Bir Önceki Yılın Aynı Çeyrek Dönemine Göre

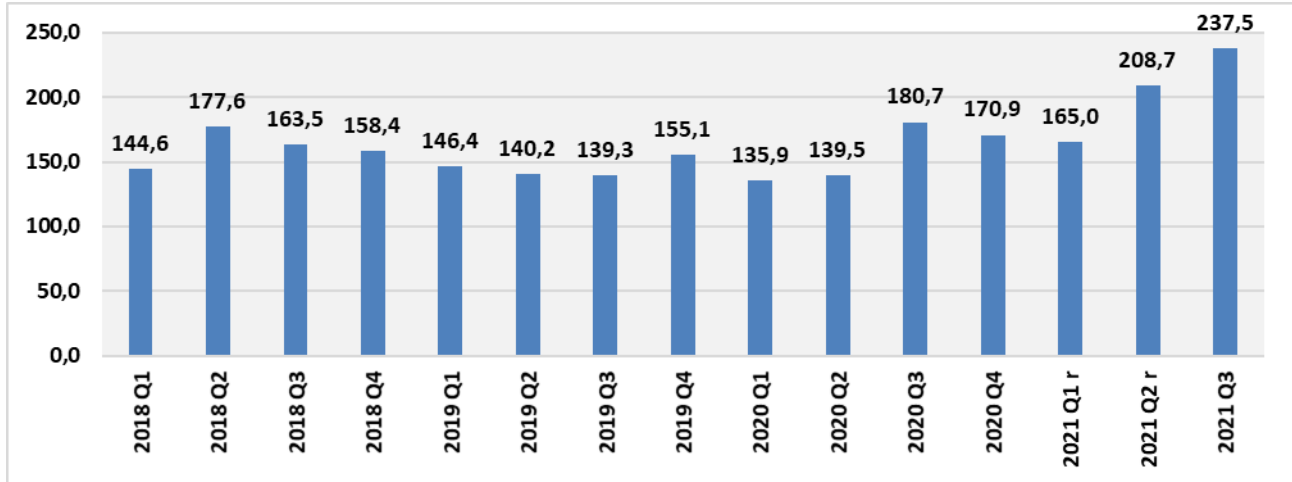

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Harcamaları Üçüncü Çeyrekte 237,5 Milyar TL Olarak Gerçekleşti

2021 yılının üçüncü çeyreğinde inşaat harcamaları cari fiyatlarla geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 31,4 artmış ve 237,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bu artış fiyat artışlarından kaynaklanmıştır. TÜİK verilerine göre inşaat malzemesi fiyatlarında yıllık yüzde 50'ye yakın artış ile inşaat harcamaları nominal olarak yüksek genişleme göstermiştir. Ancak inşaat harcamaları reel olarak gerilemiştir.

Şekil.2 İnşaat Harcamaları, Milyar TL Cari Fiyatlarla

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2021 Yılı Üçüncü Çeyrekte Genel Ekonomi ile İnşaat Sektörü Büyümelerinde Ayrışma Devam Etti

İnşaat sektörü ile ekonominin genelinde yaşanan büyüme arasındaki pozitif ilişki bir süredir bozulmuş olup ekonomideki büyümeye karşı inşaat sektöründe küçülme yaşanmıştı. 2020 yılının genelinde de aynı negatif ayrışma sürmüştü. 2021 yılının ilk iki çeyrek döneminde inşaat sektöründe de büyüme olmasına karşın ayrışma devam etmiştir. Üçüncü çeyrekte ise ekonomi hızlı büyümesine devam ederken, inşaat sektörü yeniden yüzde 6,7 küçülmüştür.

Tablo.1 GSYİH ve İnşaat Sektörü Büyüme Yüzde Bir Önceki Yılın Aynı Çeyrek Dönemine Göre

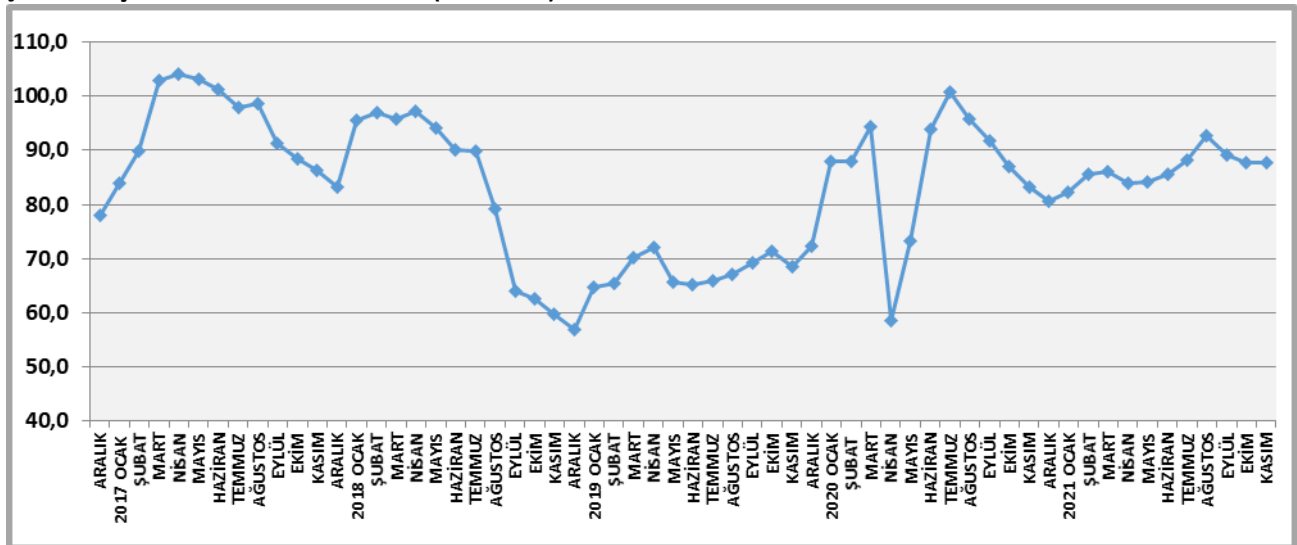
DÖNEM	İNŞAAT	GAYRİMENKUL	GSYİH
2017	9,0	2,3	7,5
2018	-1,9	2,9	3,0
2019 Q1	-8,6	0,6	-2,5
2019 Q2	-11,9	2,3	-1,6
2019 Q3	-9,0	2,6	1,0
2019 Q4	-4,5	2,0	6,0
2019	-8,6	1,9	0,9
2020 Q1	-5,1	2,7	4,4
2020 Q2	-5,4	1,6	-10,4
2020 Q3	3,2	3,1	6,3
2020 Q4	-15,0r	3,8	6,2
2020	-5,5	2,8	1,8
2021 Q1	3,1 r	2,4	7,4 r
2021 Q2	3,3 r	3,7	22,0 r
2021 Q3	-6,7	4,7	7,4

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektörü Güven Endeksi Kasım Ayında 0,1 Puan Arttı

İkinci çeyrek dönemde durağanlaşan inşaat sektörü güven endeksi üçüncü çeyreği gerileme ile kapatmış ve son çeyreğe de gerileme ile başlamıştı. Kasım ayında ise güven endeksinde bir önceki aya göre 0,1 puan ile sınırlı bir artış yaşanmıştır. Yüksek sezonun sonuna gelinirken mevcut işler ve alınan yeni iş siparişleri de durağanlaşmaya başlamıştır. Ayrıca ekonomide yaşanan dalgalanmalar da etkili olmaktadır. Buna bağlı olarak güven endeksinde de durağan bir döneme girilmektedir.

Şekil.3– İnşaat Sektörü Güven Endeksi (2010=100)

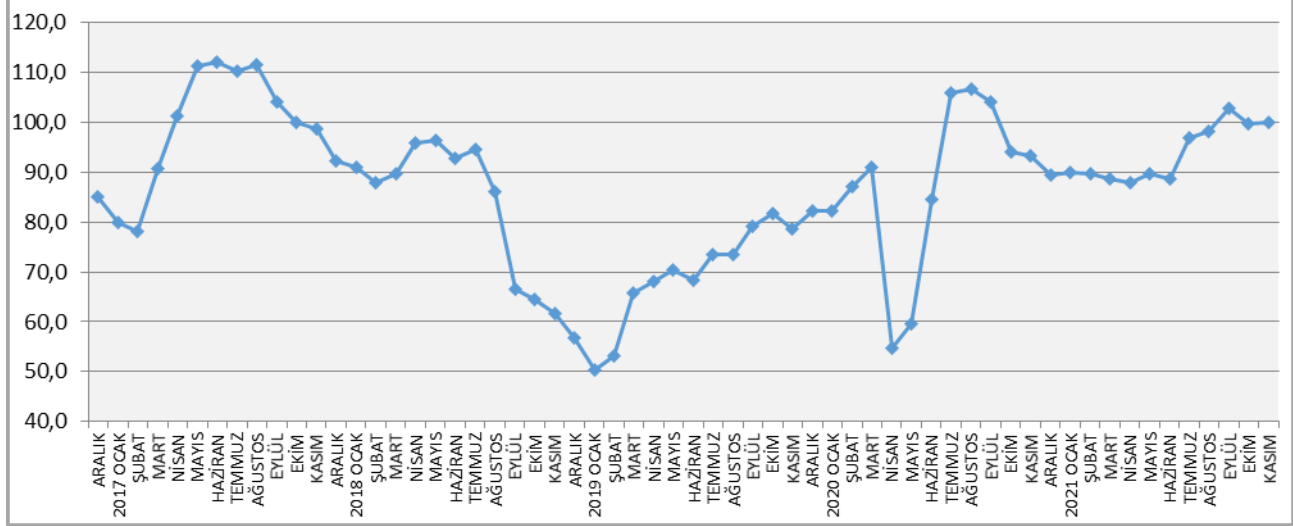

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, (2021 Ocak Ayında Revize Edilmiştir)

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Kasım Ayında 0,1 Puan Yükseldi

İnşaat sektöründe mevcut işler seviyesi temmuz ayı başından itibaren tam açılmaya geçilmesiyle birlikte önemli bir sıçrama göstermişti. Temmuz-eylül döneminde mevcut işler önemli ölçüde artmış, ekim ayında ise sınırlı ölçüde gerilemişti. Kasım ayında ise mevcut işler seviyesi sınırlı bir artış göstermiştir. Mevcut işler endeksi bir önceki aya göre 0,1 puan yükselmiştir. İnşaat maliyetlerindeki artış mevcut işleri de sınırlamaya başlamıştır. Mevsimsellik de bazı bölgelerde etkisini göstermektedir. İnşaat sektöründe mevcut işler geleneksel durağan sürece girmiştir.

Şekil.4 – Son Üç Ay İnşaat Faaliyetleri Endeksi (2010=100)

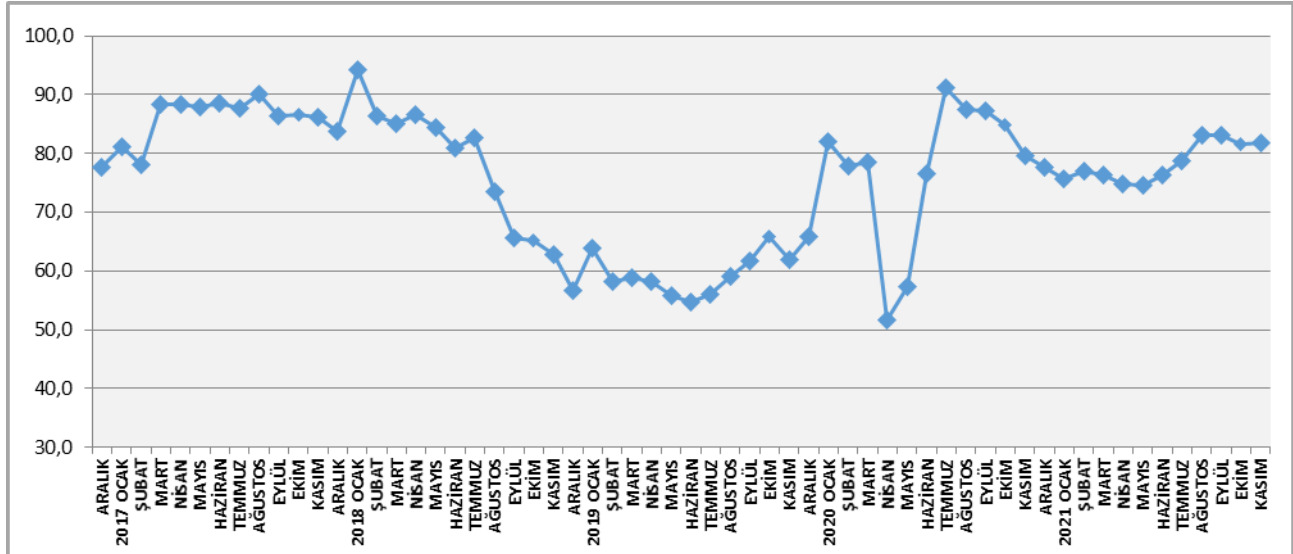

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, (2021 Ocak Ayında Revize Edilmiştir)

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesi Kasım Ayında 0,3 Puan Arttı

Alınan yeni iş siparişleri eylül ayındaki durağanlaşma ve ekim ayındaki düşüş sonrası kasım ayında bir önceki aya göre 0,3 puan artış göstermiştir. Yeni iş siparişleri özellikle yüksek inşaat maliyetleri ve artan konut ve diğer yapı fiyatları nedeniyle yavaşlamıştır. Mevsimsellik de bazı bölgelerde etkisini göstermektedir. Normalleşmenin ve tam açılmanın yeni alınan iş siparişleri üzerindeki olumlu etkisi de giderek ortadan kalkmaktadır.

Şekil.5– Yeni Alınan İnşaat İşleri Endeksi 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, (2021 Ocak Ayında Revize Edilmiştir)

2021 Yılı Ekim Ayında Konut Satışları Yüzde 14,9 Arttı

2021 yılı ekim ayında 137.401 adet konut satışı gerçekleşmiştir. Konut satışları ekim ayında hareketliliğini korumuştur. 2021 yılı ekim ayında konut satışları bir önceki yılın ekim ayına göre yüzde 14,9 artmıştır. Geçen yılın ekim ayında konut kredi faizlerinin artmaya başlaması ile konut satışları yavaşlamaya başlamış ve 119.574 adet konut satışı olmuştu. Yılın ilk on ayında ise geçen yılın ilk on ayına göre toplam konut satışları yüzde 15,2 azalmış ve 1.086.539 adet olmuştur. Kamu bankalarının konut faiz indirimleri konut satışlarını önümüzdeki aylarda destekleyecektir.

Tablo.2- Aylık Konut Satışları

DÖNEM	2017	2018	2019	2020	2021
OCAK	95.389	97.019	72.937	113.615	70.587
ŞUBAT	101.468	95.953	78.450	118.753	81.222
MART	128.923	110.905	105.046	108.670	111.241
NİSAN	114.446	103.087	96.071	42.873	95.863
MAYIS	116.558	119.655	91.937	50.936	59.166
HAZİRAN	97.579	119.413	61.355	190.012	134.731
TEMMUZ	115.869	123.878	102.236	229.357	107.785
AĞUSTOS	120.918	105.154	110.538	170.408	141.400
EYLÜL	140.298	127.327	146.903	136.744	147.143
EKİM	122.882	146.536	142.810	119.574	137.401
KASIM	122.732	89.626	138.372	112.483	
ARALIK	132.972	136.845	202.074	105.981	
TOPLAM	1.409.314	1.375.398	1.348.729	1.499.316	

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İkinci El Konut Satışları 2021 Ekim Ayında Yüzde 15,6 Yükseldi

Türkiye genelinde ekim ayında 95.487 adet ikinci el konut satışı gerçekleşmiştir. İkinci el konut satışları geçen yılın ekim ayına göre yüzde 15,6 artış göstermiştir. Ancak ikinci el konut satışları bir önceki eylül ayı satışlarının altında kalmıştır. Kamu bankalarının konut kredi faizlerindeki indirimler ikinci el konut satışlarını da destekleyecektir. Ancak konut piyasasında birçok gelişme yaşanmaktadır ve satışları farklı yönlerden etkilemektedir. Bir yandan konut fiyatları artışı sürerken diğer yandan konut ihtiyacı ve talebi de devam etmektedir.

Tablo.3- Konut Satışlarının Dağılımı

DÖNEM	2019		2020		2021	
	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El
OCAK	31.048	41.889	36.040	77.575	22.268	48.319
ŞUBAT	32.648	45.802	37.303	81.450	24.737	56.845
MART	44.163	60.883	34.089	74.581	33.365	77.816
NİSAN	33.443	50.960	14.848	27.935	29.212	66.651
MAYIS	37.246	54.691	16.860	34.076	18.204	40.962
HAZİRAN	23.265	38.090	58.632	131.380	40.092	94.639
TEMMUZ	38.931	63.305	67.937	161.420	32.672	75.113
AĞUSTOS	40.634	69.904	52.123	118.285	42.639	98.761
EYLÜL	51.393	95.510	41.376	95.368	43.967	103.176
EKİM	50.181	92.629	36.976	82.598	41.914	95.487
KASIM	48.909	89.463	36.658	75.825		
ARALIK	75.480	126.594	36.898	69.083		
TOPLAM	511.682	837.047	469.740	1.029.576		

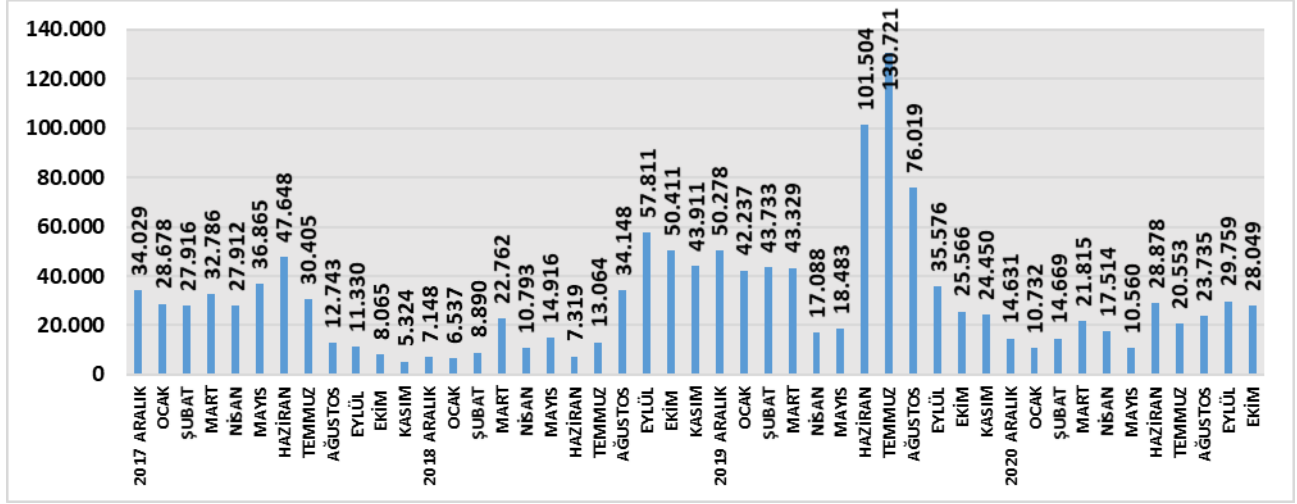
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İpotekli Konut Satışları 2021 Ekim Ayında Yüzde 9,7 Yükseldi

Türkiye genelinde konut satışlarında banka kredileri ile yapılan satışlar veya bir başka deyimle ipotekli satışlar önemli rol oynamaktadır. Ekim ayında 28.049 adet konut satışı ipotekli olarak gerçekleşmiştir. Ekim ayında bu yılın en yüksek ikinci aylık ipotekli konut satışı gerçekleşmiştir. 2021 yılı ekim ayında satışlar geçen yılın aynı ayına göre yüzde 9,7 yükselmiştir. Kamu bankalarının konut kredisi faiz oranlarında yaptığı indirimler eylül ve ekim aylarında ipotekli satışlarda hareketlilik yaratmıştır. Buna rağmen yılın ilk 10 ayında ise ipotekli konut satışları geçen yılın ilk on ayına göre yüzde 60,7 gerilemiş ve 209.904 adet olarak gerçekleşmiştir.

Şekil.6 İpotekli Konut Satışları Adet

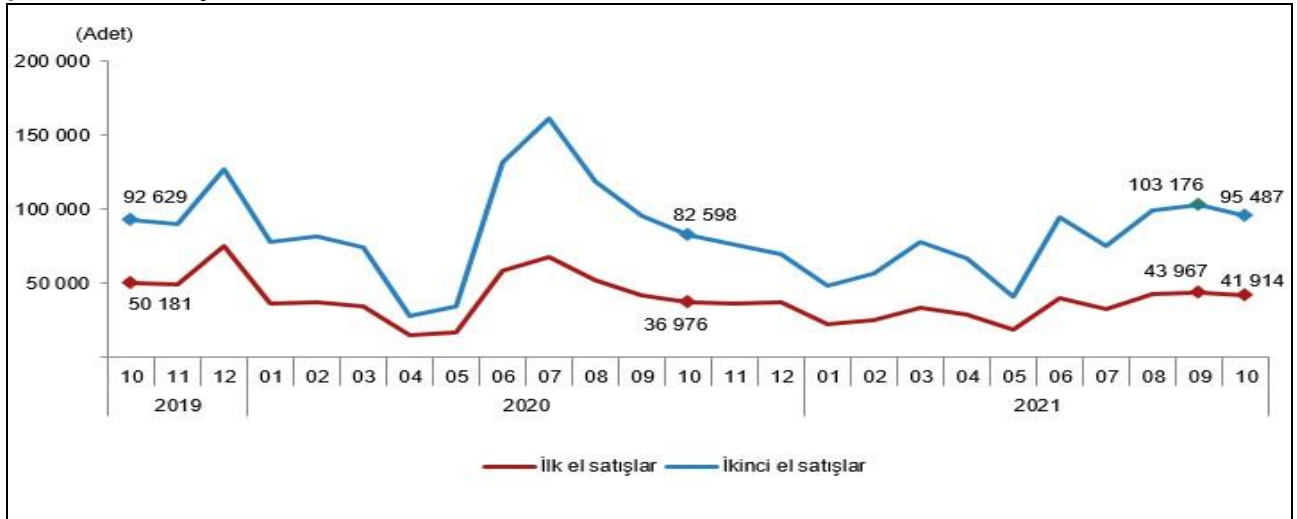

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2021 Ekim Ayında Yeni Konut Satışları Yüzde 13,4 Arttı

2021 Ekim ayında 41.914 adet yeni konut satışı gerçekleşmiştir. Böylece yılın en yüksek aylık ikinci yeni konut satışı gerçekleşmiştir. 2021 yılı ekim ayında yeni konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 13,4 artmıştır. Yükselmeye başlayan konut fiyatları birinci el konut talebini öne çekmiştir. Yeni konut satışlarında bir hareketlenme olduğu görülmektedir. Kamu bankalarının konut faizlerindeki indirim de yeni konut satışlarını desteklemektedir. Yılın ilk on ayında ise yeni konut satışları geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16,9 azalmış ve 329.070 adet olmuştur.

Şekil.7 Konut Satışları Adet

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Alınan Yapı Ruhsatları ve İzinlerinde Artış Devam Ediyor

2021 yılı ilk dokuz ayında alınan yapı ruhsatları ve yapı izinleri geçen yılın ve 2019 yılının üzerinde gerçekleşmeye devam etmektedir. 2021 yılının ilk dokuz ayında alınan yapı ruhsatları yüzölçümü 2020 yılına göre yüzde 36,4 ve 2019 yılına göre ise yüzde 121,4 artarak 99,18 milyon metrekare olmuştur. Alınan yapı ruhsatları içinde daire sayıları ise 2019 yılına göre yüzde 171,1 ve 2020 yılına göre ise yüzde 33,4 artarak 480.293 adet olarak gerçekleşmiştir. Alınan yapı ruhsatlarındaki artış önümüzdeki dönemin yeni inşaat başlangıçları için olumludur.

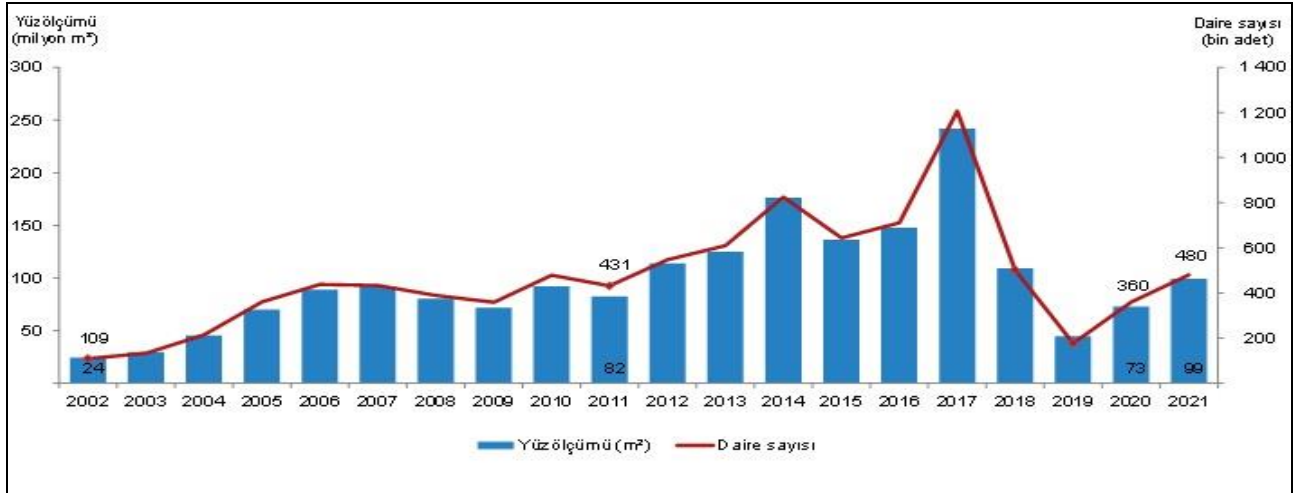
Tablo. 4 Alınan Yapı Ruhsatları

	2021	2020 ^(r)	2019 ^(r)	Bir önceki yılın ilk dokuz ayına göre değişim oranı (%)	
				2021	2020
Bina sayısı	94 019	58 940	33 483	59,5	76,0
Yüzölçümü (m ²)	99 180 358	72 687 294	44 788 129	36,4	62,3
Değer (TL)	242 299 820 611	130 093 259 641	71 892 337 064	86,3	81,0
Daire sayısı	480 293	359 931	177 155	33,4	103,2

(r) Yapı izin istatistikleri 2019 ve 2020 yılları verileri revize edilmiştir.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Şekil.8 Alınan Yapı Ruhsatları Daire Sayısı 2002-2021 Ocak-Eylül Dönemi

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2021 yılının ilk dokuz ayında alınan yapı izinleri yüzölçümü 2020 yılına göre yüzde 1,3 azalarak 85,22 milyon metrekare olmuştur. Alınan yapı izinleri 2019 yılına göre ise yüzde 23,5 azalmıştır.

Tablo.5 Alınan Yapı İzinleri

	2021	2020 ^(r)	2019 ^(r)	Bir önceki yılın ilk dokuz ayına göre değişim oranı (%)	
				2021	2020
Bina sayısı	61 183	54 124	70 371	13,0	-23,1
Yüzölçümü (m ²)	85 219 370	86 374 837	111 334 191	-1,3	-22,4
Değer (TL)	206 632 850 627	153 901 642 721	180 717 059 459	34,3	-14,8
Daire sayısı	418 221	424 767	543 638	-1,5	-21,9

(r) Yapı izin istatistikleri 2019 ve 2020 yılları verileri revize edilmiştir.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi 2021 Yılı Eylül Ayında Yüzde 6,9 Arttı

İnşaat malzemeleri sanayi üretimi eylül ayında geçen yılın eylül ayına göre yüzde 6,9 artmıştır. Ağustos ayında yüksek bir aylık büyüme gösteren inşaat malzemeleri sanayi üretiminde artış eylül ayında yavaşlamıştır. İnşaat malzemelerine yönelik iç ve dış talep eylül ayında yavaşlamakla birlikte devam etmiştir. Talep tarafında olumlu eğilim halen sürmektedir.

Eylül ayında hazır beton ve çimento üretimindeki küçülmeler ise dikkat çekicidir.

2021 yılının ilk dokuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre üretim artışı yüzde 23,9 olarak gerçekleşmiştir. İç talebin canlı kalması ve dış pazarlardaki önemli talep artışı etkili olmaya devam etmektedir.

2021 yılının ilk dokuz ayında 22 alt sektörün tamamında üretim 2020 yılı aynı dönemine göre artmıştır.

2021 yılı ilk dokuz ayında yine tüm alt sektörlerin üretimi aynı zamanda çift haneli ve yüksek oranlar ile artmıştır. En yüksek üretim artışı yüzde 56,3 ile seramik sağlık gereçlerinde gerçekleşmiştir. Tuğla ve kiremit üretimi yüzde 43,2, kilit ve donanım eşyası üretimi yüzde 37,7, yalıtımlı kablolar üretimi yüzde 35,3, demir çelik radyatör üretimi yüzde 32,4 artmıştır. Isıtma ve soğutma donanımları üretimi yüzde 34,4, seramik kaplama malzemeleri üretimi yüzde 33,7 ve plastik inşaat malzemeleri üretimi yüzde 32,4 büyümüştür. Yılın ilk dokuz ayında diğer alt sektörler göre daha yavaş üretim artışı gösteren ürünler hazır beton, metalden kapı ve pencereler, metal yapı ve yapı parçaları ile çimento olmuştur.

Tablo.6– Sanayi Üretimi Büyüme

(Bir önceki yılın aynı ayına ve dönemine göre – yüzde)

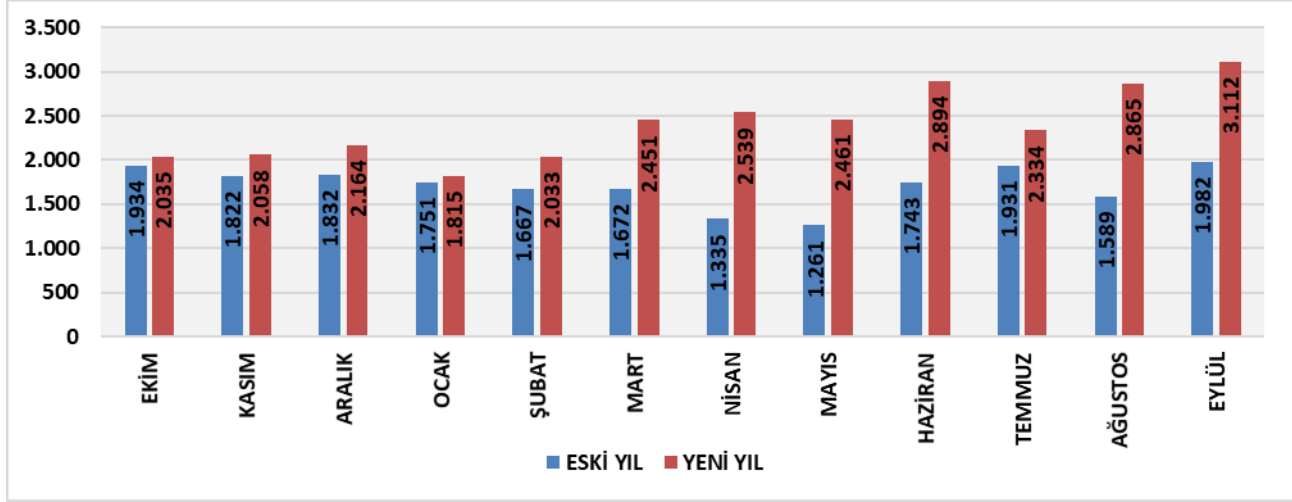
SEKTÖRLER	2021 Eylül	2021 Ocak-Eylül
Seramik Sağlık Gereçleri	32,4	56,3
Tuğla ve Kiremit	21,9	43,2
Kilit ve Donanım Eşyası	5,4	37,7
Yalıtımlı Kablolar	-2,5	35,3
Isıtma ve Soğutma Donanımları	14,0	34,4
Seramik Kaplama Malzemeleri	17,7	33,7
Demir Çelik Radyatörler	-21,2	32,4
Plastik İnşaat Malzemeleri	21,1	32,4
Çimento ve Betondan Eşyalar	15,1	31,5
İşlenmiş Taşlar (Mermer ve Granit)	21,9	31,4
Düz Cam ve Yalıtım Camı (İnşaat Camları)	26,8	28,8
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemeleri	7,0	27,2
İnşaat Boya ve Vernikleri	0,5	23,6
Ahşap İnşaat Malzemeleri	3,8	22,5
Demir Çelik İnşaat Ürünleri	11,1	21,7
Demir Çelikten Çubuk ve Profiller	2,7	20,9
Elektrikli Aydınlatma Ekipmanları	8,0	20,3
Armatür Musluk Vana ve Valfler	1,3	19,9
Metalden Kapı ve Pencereler	11,6	18,1
Hazır Beton	-6,3	18,1
Metal Yapı ve Yapı Parçaları	15,2	17,7
Çimento	-9,2	9,9
İnşaat Malzemeleri	6,9	23,9

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2021 Yılı Eylül Ayında İhracat Yüzde 57,0 Arttı

2021 yılının eylül ayında inşaat malzemeleri ihracatı geçen yılın eylül ayına göre yüzde 57,0 artmış ve 3,11 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Eylül ayı ihracatı tüm dönemlerin en yüksek aylık ihracatı olarak gerçekleşmiştir. Avrupa başta olmak üzere pazarlarımızda yılın üçüncü çeyreğinden itibaren açılmalar hızlanmış ve toparlanma da yaşanmıştır. Buna bağlı olarak siparişlerde de artış gerçekleşmektedir. Eylül ayında buna bağlı olarak rekor bir ihracat olmuştur. Emtia ve ürün fiyatlarındaki artışlar da ihracat büyüklüğüne katkı sağlamaktadır. İhracatın yılın son çeyreğinde de yüksek gerçekleşmesi beklenmektedir.

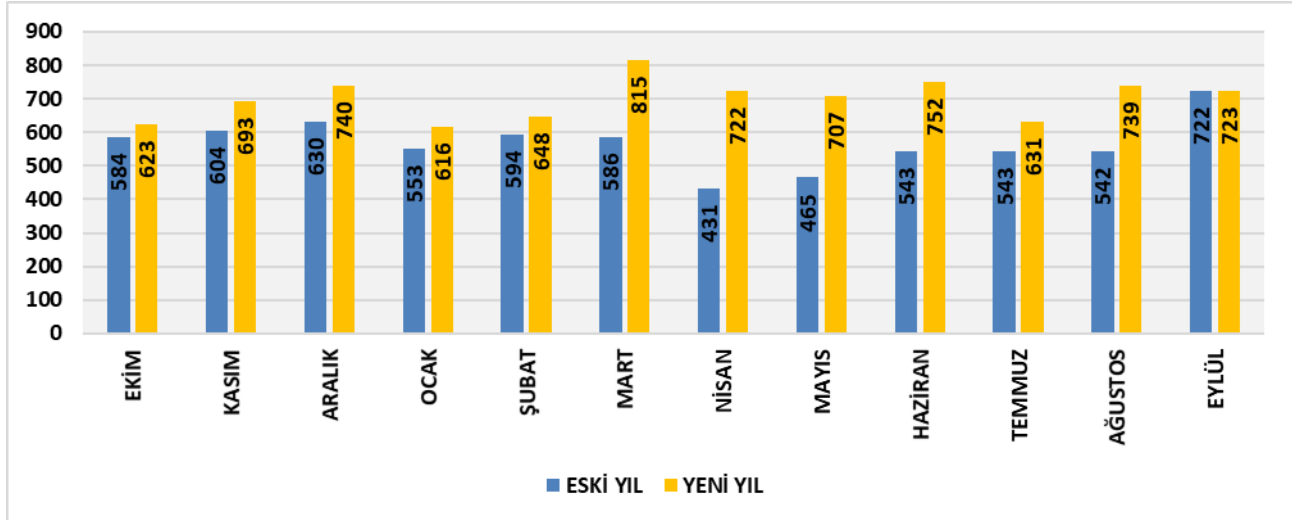
Şekil.9 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Aylık – Milyon Dolar)

2021 Yılı Eylül Ayında İthalat Yüzde 0,04 Artış Gösterdi

2021 yılı eylül ayında ithalat artışı hız kesmiştir. Eylül ayında inşaat malzemeleri ithalatı geçen yılın aynı ayına göre sadece yüzde 0,05 artarak 723 milyon dolar olmuştur. Eylül ayı ithalatı ağustos ayı ithalatının da altında kalmıştır. Döviz kurlarındaki artış ve yeni inşaat başlangıçlarındaki yavaşlama ithalat artışının da hız kesmesine neden olmuştur.

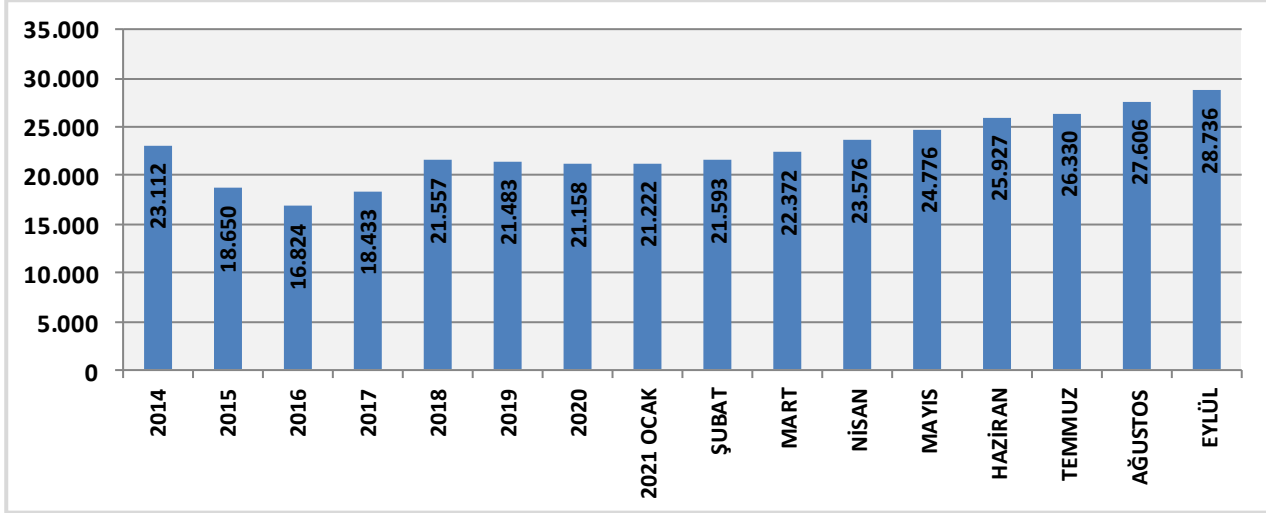
Şekil.10– İnşaat Malzemeleri İthalatı (Aylık – Milyon Dolar)

2021 Eylül Ayında Yıllık İhracat 28,74 Milyar Dolara Ulaştı

İnşaat malzemeleri ihracatı 2020 yılında yüzde 1,5 daralarak 21,16 milyar dolara inmişti. Bununla birlikte geçen yılın üçüncü çeyreğinde başlayan artış ile yıllık ihracat yeniden toparlanmaya başlamıştı. Yeni yılın ilk dokuz ayında ihracat artışı hızlanarak sürmüştü ve artış yüzde 50,0 olmuştur. Buna bağlı olarak 2021 yılı eylül ayı itibarıyla yıllık yani son 12 aylık ihracat yüzde 35,8 artarak 28,74 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının geri kalanında da yıllık ihracatta kademeli büyümenin süreceği öngörülmektedir.

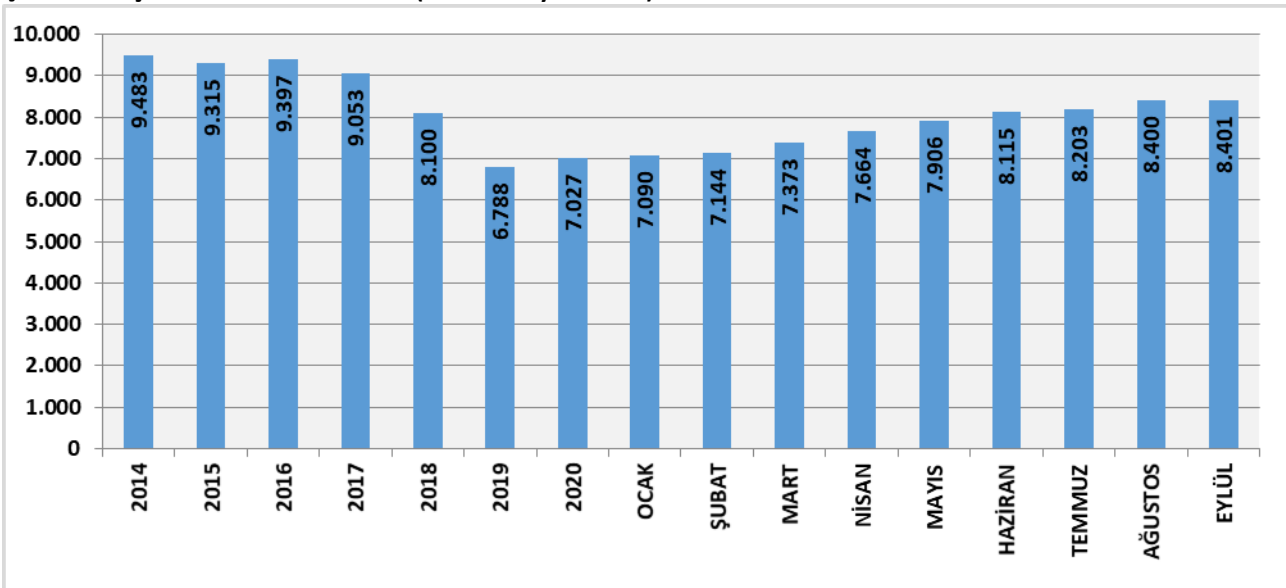
Şekil.11 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Yıllık – Milyon Dolar)

İnşaat Malzemeleri Yıllık İthalatı 2021 Eylül Ayında Yüzde 19,5 Arttı

İnşaat malzemeleri ithalatı geçen yılın ikinci yarısında artış eğilimine girmişti. Artış eğilimi 2021 yılında da sürmektedir. Ancak artış hızı eylül ayında önemli ölçüde yavaşlamıştır. Yılın ilk dokuz ayında ithalat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 27,6 yükselmiştir. Böylece 2021 yılı eylül ayı itibarıyla yıllık yani son 12 aylık ithalat da yüzde 19,5 artmış ve 8,40 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının geri kalanında ithalat artışının yavaşlayacağı tahmin edilmektedir.

Şekil.12– İnşaat Malzemeleri İthalatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Tablo.7 İnşaat Malzemeleri İhracatı
2020 -2021 Milyon Dolar

SEKTÖRLER	2020 Ocak- Eylül	2021 Ocak - Eylül	% DEĞ
BLOK MERMER	446,4	606,3	35,8
ALÇI SIVA	58,5	85,2	45,7
ÇİMENTO	841,3	954,2	13,4
İNŞAAT BOYA VE VERNİKLERİ	161,9	202,2	24,9
YAPI KİMYASALARI	347,3	482,5	38,9
PLASTİK İNŞAAT MALZEME.	723,7	1.019,1	40,8
AHŞAP İNŞAAT MALZEME.	453,2	709,2	56,5
AHŞAP MUTFAK BANYO DOLAPLARI	36,9	50,2	35,9
DUVAR KAĞITLARI	11,1	18,0	61,3
İŞLENMİŞ TAŞLAR	742,1	922,6	24,3
ALÇI ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	130,9	222,1	69,7
TUĞLA VE KİREMİT	5,4	10,0	86,3
SERAMİK KAPLAMA	563,1	717,9	27,5
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	187,8	255,3	36,0
DÜZ CAM VE YALITIM CAMI	220,8	334,0	51,3
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	2.876,8	5.509,1	91,5
DEMİR ÇELİK BORU	1.025,0	1.500,9	46,4
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	983,1	1.213,3	23,4
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	11,5	13,3	15,9
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	61,9	102,4	65,4
DEMİR ÇELİK BAĞLANTI ELEMANLARI	345,5	521,8	51,0
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	286,9	455,0	58,6
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	45,5	67,5	48,5
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	1.334,2	2.222,3	66,6
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	2,17	3,51	61,8
KİLİTLER VE DONANIM EŞYALARI	316,9	393,7	24,2
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	473,3	667,0	40,9
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	87,0	104,3	19,8
ARMATÜR MUSLUK VE VANA VE VALFLER	262,2	346,8	32,2
GÜVENLİK VE ALARM SİSTEMLERİ	8,3	8,1	-3,2
ELEKTRİK MALZEMELERİ	365,2	456,4	25,0
YALITIMLI KABLOLAR	1.034,1	1.641,0	58,7
SAYAÇLAR	31,1	34,3	10,4
AYDINLATMA EKİPMANLARI	147,6	198,3	34,4
PREFABRİK YAPILAR	183,3	181,8	-0,8
YALITIM MALZEMELERİ	111,8	159,2	42,4
İNŞAAT MALZEMELERİ	14.923,7	22.388,6	50,0

Tablo.8 İnşaat Malzemeleri İthalatı
2020 -2021 Milyon Dolar

SEKTÖRLER	2020 Ocak- Eylül	2021 Ocak- Eylül	% DEĞ
BLOK MERMER	2,87	3,88	35,2
ALÇI SIVA	2,03	2,98	47,2
ÇİMENTO	5,83	5,14	-11,9
İNŞAAT BOYA VE VERNİKLERİ	285,9	357,2	24,9
YAPI KİMYASALARI	409,8	519,1	26,7
PLASTİK İNŞAAT MALZEME.	231,3	270,0	16,7
AHŞAP İNŞAAT MALZEME.	79,0	93,7	18,5
AHŞAP MUTFAK BANYO DOLAPLARI	5,09	6,57	29,0
DUVAR KAĞITLARI	3,26	4,06	24,7
İŞLENMİŞ TAŞLAR	57,9	62,8	8,6
ALÇI ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	10,8	14,9	37,4
TUĞLA VE KİREMİT	0,84	1,27	51,1
SERAMİK KAPLAMA	12,1	19,8	64,3
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	4,22	7,64	80,9
DÜZ CAM VE YALITIM CAMI	150,4	266,1	76,9
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	150,6	307,1	104,0
DEMİR ÇELİK BORU	486,4	615,1	26,5
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	143,9	230,9	60,4
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	0,090	0,057	-36,3
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	8,0	13,1	62,5
DEMİR ÇELİK BAĞLANTI ELEMANLARI	290,1	381,2	31,4
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	9,4	12,5	32,9
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	5,6	8,2	47,4
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	366,9	475,7	29,7
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	0,216	0,083	-61,7
KİLİTLER VE DONANIM EŞYALARI	122,0	159,6	30,8
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	399,1	363,2	-9,0
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	67,7	112,7	66,4
ARMATÜR MUSLUK VE VANA VE VALFLER	398,6	480,5	20,6
GÜVENLİK VE ALARM SİSTEMLERİ	27,2	32,7	20,5
ELEKTRİK MALZEMELERİ	731,0	906,6	24,0
YALITIMLI KABLOLAR	251,7	317,1	25,9
SAYAÇLAR	11,2	14,2	27,3
AYDINLATMA EKİPMANLARI	125,8	143,3	13,8
PREFABRİK YAPILAR	16,6	10,0	-39,5
YALITIM MALZEMELERİ	104,0	133,3	28,1
İNŞAAT MALZEMELERİ	4.977,6	6.352,4	27,6

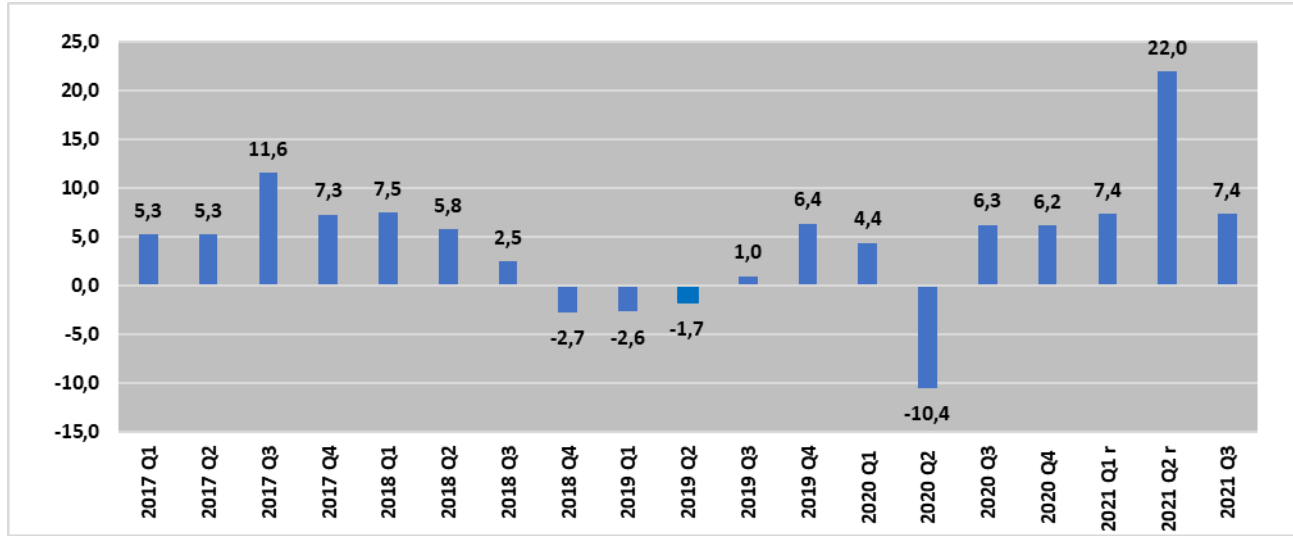
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu,
İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye Ekonomisi 2021 Yılı Üçüncü Çeyrekte Yüzde 7,4 Büyüdü

Türkiye ekonomisi 2021 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 7,4 büyümüştür. Böylece salgın sonrası yeni normal dönemde ekonomi beş çeyrek üst üste büyüme göstermiştir. 2020 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 6,3 büyüme gerçekleştiği göz önüne alındığında 2021 yılı üçüncü çeyrek büyümesi de oldukça kuvvetli gerçekleşmiştir. 2021 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın üçüncü çeyreğine göre özel tüketim harcamaları yüzde 9,1, kamu tüketim harcamaları ise yüzde 9,6 artmıştır. İhracatın büyümeye yüksek katkısı olmuştur.

Şekil.13 Türkiye Ekonomisi Büyüme, Çeyrek Dönemler, Yüzde, Bir Önceki Yılın Aynı Çeyrek Dönemine Göre

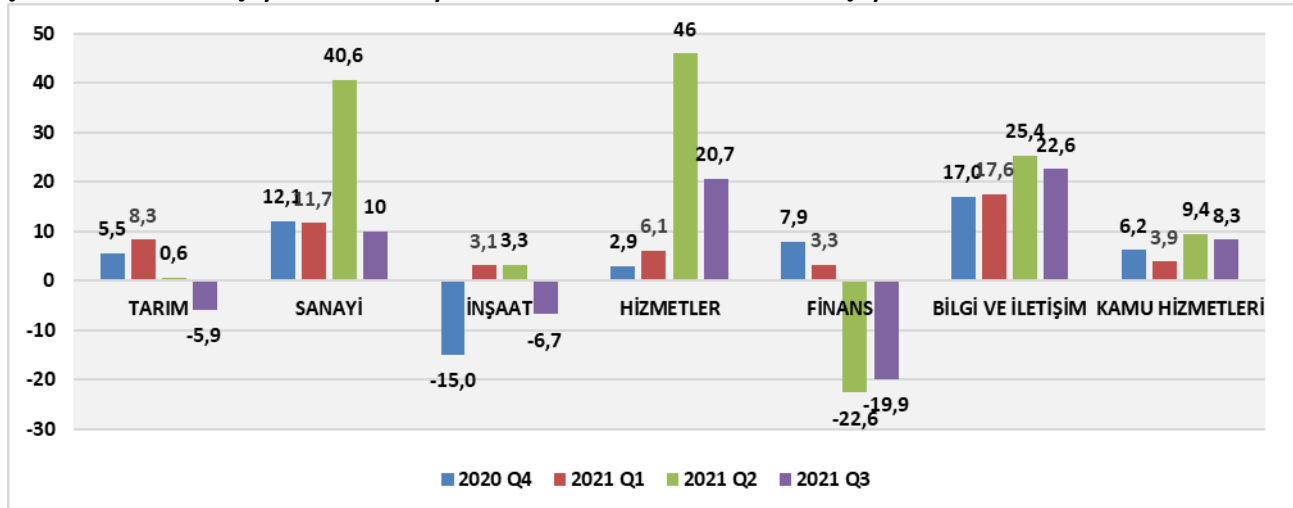

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Üçüncü Çeyrekte Sektörlerde Farklı Büyüme Gerçekleşti

2021 yılının üçüncü çeyrek döneminde sektörlerde farklı büyüme gerçekleşmiştir. Öncelikle başta turizm sektörü olmak üzere açılmalardan olumlu etkilenen hizmet sektörü yüzde 20,7 büyümüştür. Sanayi sektörü yüksek ihracat ve iç talebin katkısı ile yüzde 10 büyüme göstermiştir. Buna karşın kuraklık etkisi ile tarım sektörü üçüncü çeyrekte yüzde 5,9 daralmıştır. Yine finans sektöründe yüzde 19,9 daralma yaşanmıştır.

Şekil.14 Sektörlerde Çeyrek Dönem Büyüme Oranları Yüzde Bir Önceki Yılın Çeyrek Dönemine Göre

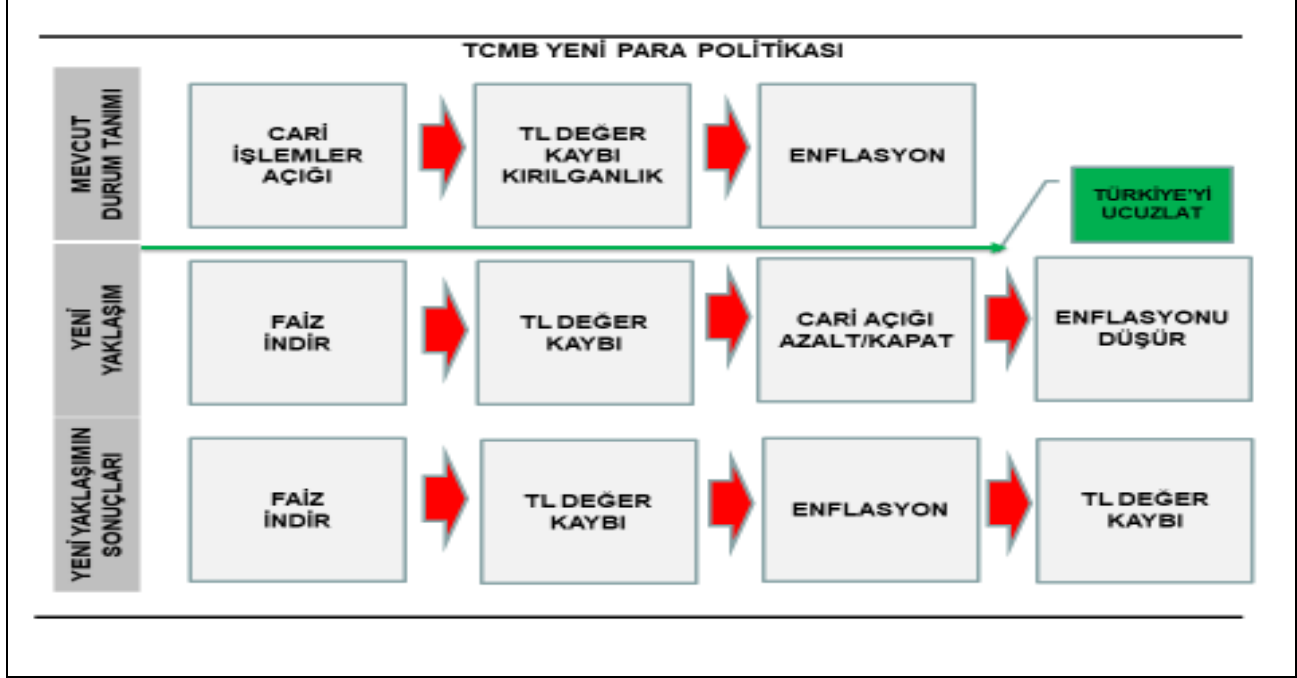

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Ekonomide Yeni Politika Uygulaması

Ekonomide yeni bir politika uygulamasına geçilmiştir. Enflasyonun ana kaynağı olarak cari işlemler açığı görülmektedir. Cari işlemler açığı nedeniyle Türk Lirası zayıflamakta, bu da enflasyona yol açmaktadır. Yeni ekonomi politikası bu ilişkiyi kırmak için öncelikle cari işlemler dengesinin kalıcı olarak sağlanmasını hedeflemektedir. Bu amaçla da faizler indirilerek Türk Lirası zayıflatılıp cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşme ümit edilmektedir. Ancak faiz indirimleri ile Türk Lirası'nda yaşanan sert kayıplar enflasyonu hızlandırmaktadır. Azalan öngörülebilirlik ile iş ve yatırım ortamı bozulmaktadır. Yeni ekonomi politikası ile enflasyonda iyileşme sağlama olanağı bulunmamaktadır.

Şekil.15 T.C. Merkez Bankası Yeni Para Politikası

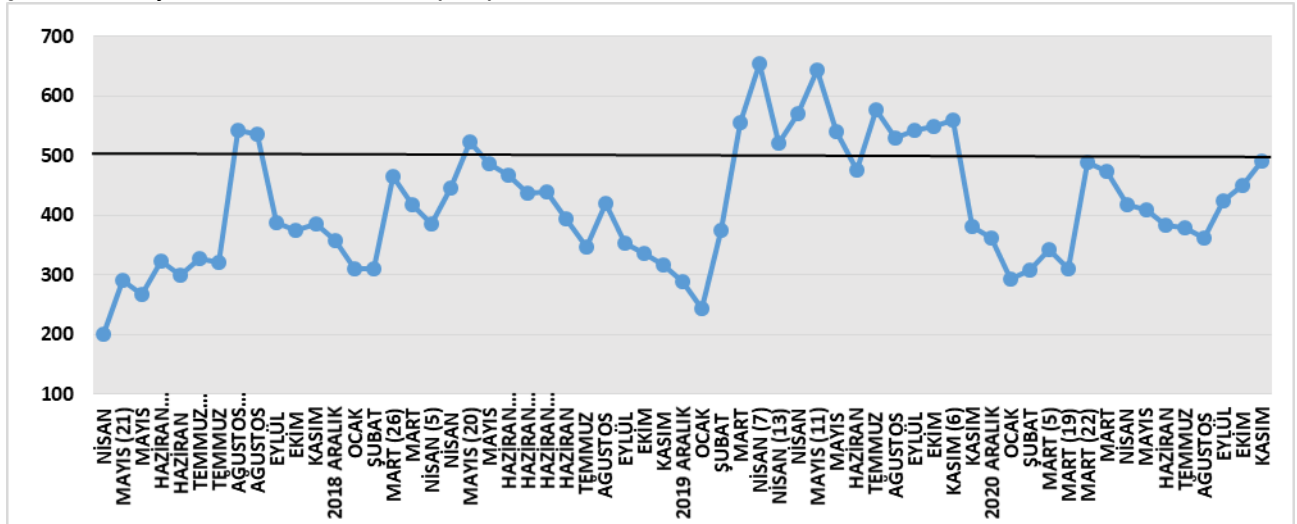

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, T.C. Merkez Bankası

Türkiye'nin Risk Primi Artıyor

Ekonomide ve para politikasında değişim ardından Türkiye'nin kredi takas risk primi (CDS) 500 puan seviyesine yaklaşmıştır. Türkiye Venezüella ve Arjantin'den sonra en yüksek risk primine sahip ülkedir. Risk primi artışı sermaye akımlarını tersine çevirirken, yurtdışından borçlanma maliyetlerini de önemli ölçüde artırmıştır.

Şekil.16 Türkiye Kredi Takas Risk Primi (CDS)

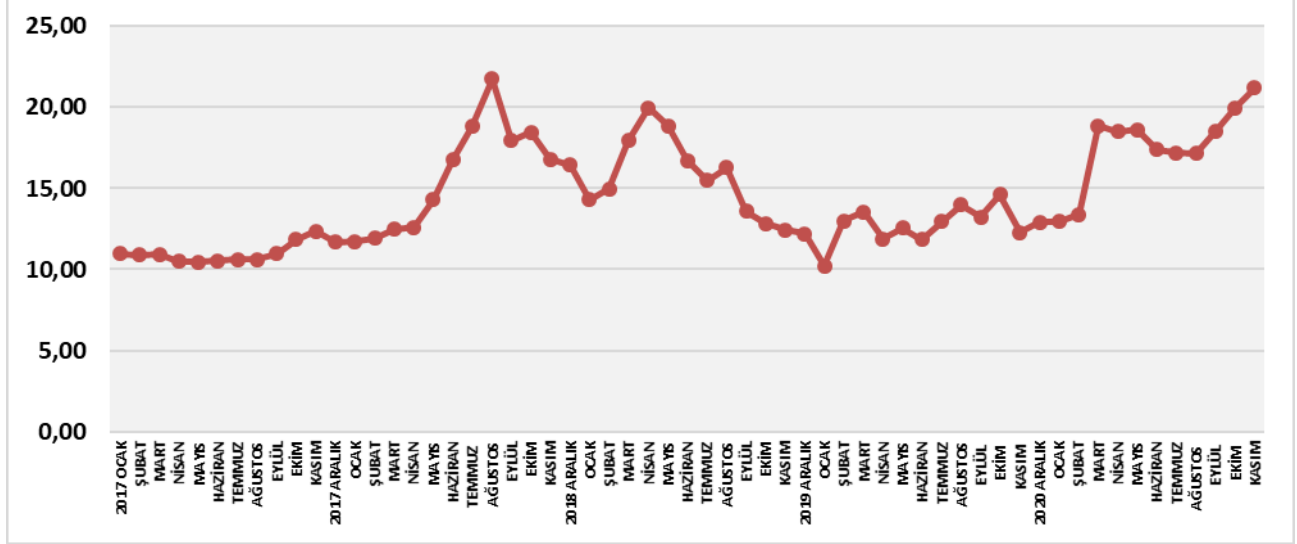
Kaynak: Bloomberg International

Piyasa Faizleri Artıyor; Türk Lirası 10 Yıl Vadeli Tahvil Faizleri Yüzde 21'i Aştı

T.C. Merkez Bankası'nın para politikası değişimi ve faiz indirimleri sonrasında yurtdışı borçlanma araçlarının faiz oranlarında önemli artışlar yaşanmıştır. Önemli bir yurtdışı borçlanma aracı olan 10 yılı vadeli Türk Lirası cinsinden tahvillerin faizleri 4 puandan fazla artarak kasım ayı sonunda yüzde 21'i de aşmıştır. T.C. Merkez Bankası'nın politika değişimi ile faizlerde genel bir düşüş yaratmaya çalışırken, piyasalarda borçlanma faizleri tersine hareket ederek önemli ölçüde artmaktadır.

Şekil.17 Türkiye 10 Yıl Vadeli Tahvil Faizi Yüzde

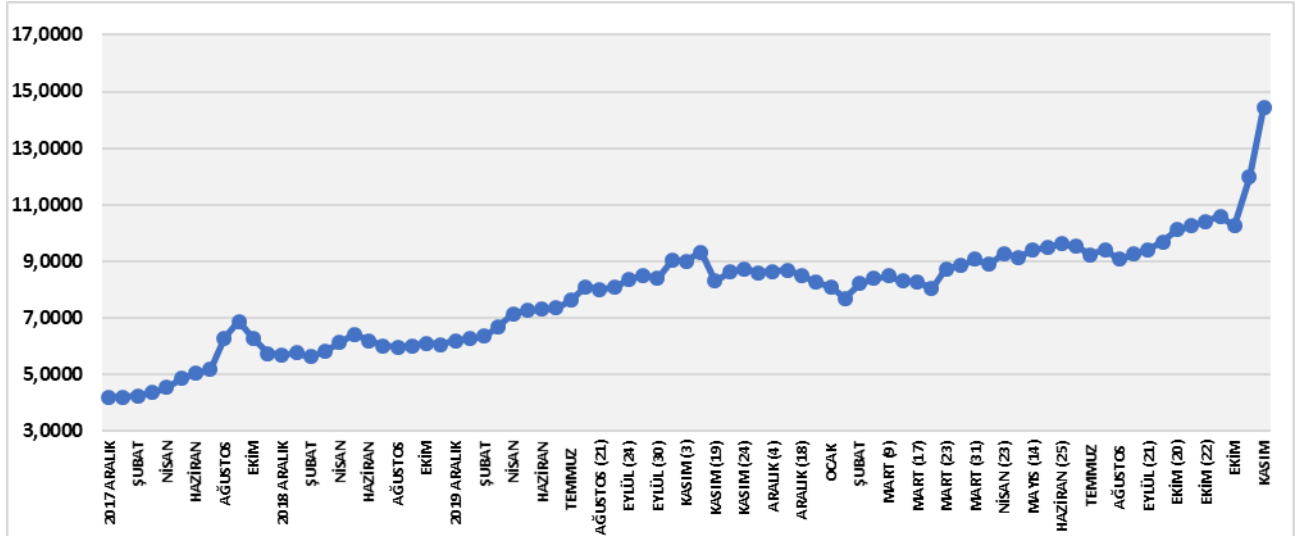

Kaynak: Bloomberg International

Türk Lirası Hızla Değer Kaybediyor

Hem küresel koşullarda artan riskler hem de T.C. Merkez Bankası'nın politika değişimi ve faiz indirimleri sonucu Türk Lirası değer kaybetmektedir. Türk Lirası yaz aylarının sakinliği içinde değer kazanmış ve sepet kur 9,07'ye kadar inmişti. Ancak eylül ayının ikinci yarısında Türk Lirası yeniden değer kaybetmeye başlamıştır. Sepet kur eylül ayı sonunda tekrar 9,65'e yükselmiş, ekim ayında ilk kez 10 TL seviyesini aşmıştır. Kasım ayı sonunda ise sepet kur 14,45 seviyesine kadar yükselmiştir. Türk Lirası 3 ay içinde yüzde 40 değer kaybetmiştir. Türk Lirası'nda değer kaybı sürecektir.

Şekil.18 Türk Lirası Sepet Kur (0,50 Dolar + 0,50 Euro)

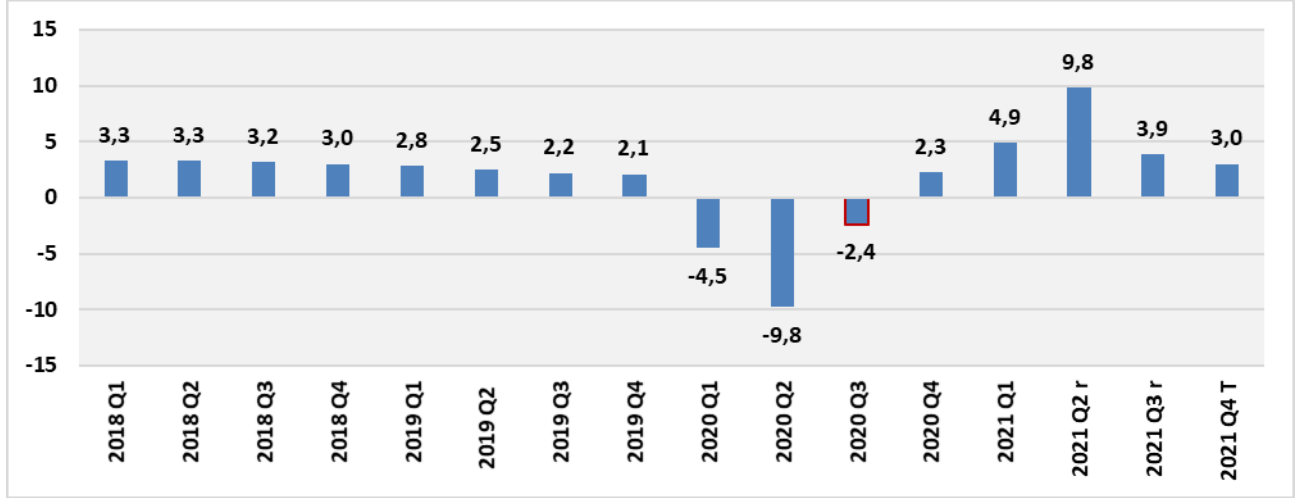
Kaynak: T.C. Merkez Bankası

DÜNYA EKONOMİSİ

Dünya Ekonomisi Arz Yönlü Etkiler ve Yeni Varyant Etkileri İle Yavaşlıyor

Küresel ekonomi yılın ilk iki çeyreğinde yüksek büyüme gösterdikten üçüncü çeyrekte yavaşlamış olup son çeyreğe de bu yavaşlama eğilimini sürdürerek girmektedir. Yavaşlamanın ana nedeni üretim ve tedarikte yaşanan sıkıntılar ile yüksek girdi ve enerji fiyatlarıdır. En büyük iki ekonomiden ABD ekonomisi üçüncü çeyrekte yüzde 2,1, Çin ekonomisi ise yüzde 4,9 büyümüştür. Dördüncü çeyrekte üretim ve tedarik sıkışıklıkları ile yüksek fiyat baskıları devam etmektedir. Bunlara ilave olarak salgında yeni varyant riskleri ortaya çıkmıştır. Yeni varyant ile alınan kapatma önlemleri ekonomileri yavaşlatacaktır. Yavaşlama yeni yılın ilk çeyreğinde de sürecektir.

Şekil.19 Dünya Ekonomisi Büyüme, Yüzde, Çeyrek Dönemler

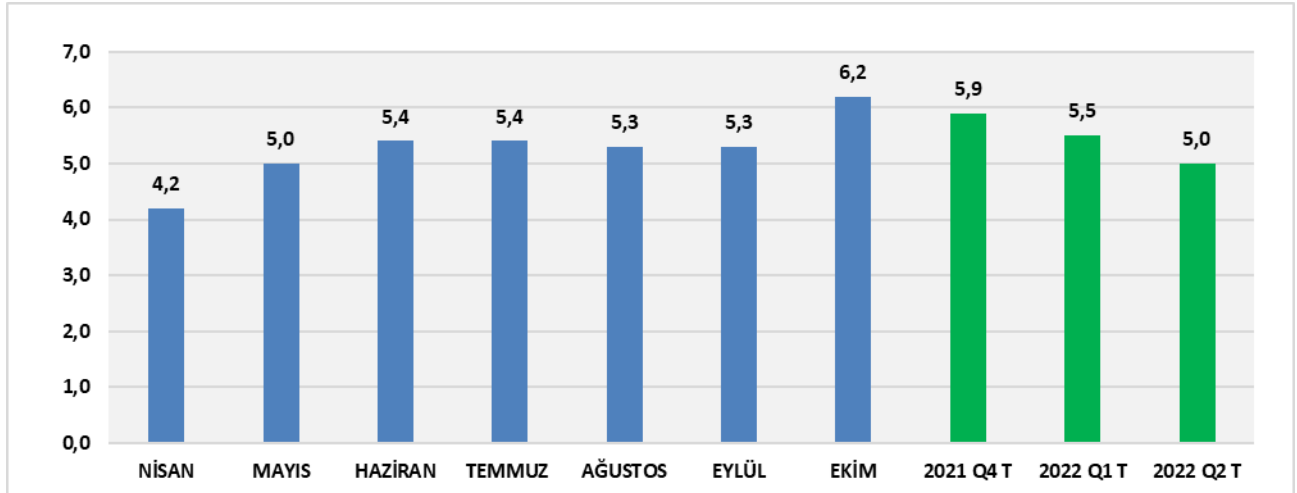

Kaynak: OECD Interim Economic Outlook, 2021 Aralık

Enflasyon Giderek Kalıcı Hale Geliyor

2021 yılının ortalarından itibaren artışa geçen küresel enflasyon uzun süre geçici olarak değerlendirilmiştir. Ancak enflasyonu artıran koşullardaki bozulmanın sürmesi ile enflasyon hem yükselmekte hem de giderek kalıcı hale gelmektedir. Bu nedenle başta ABD Merkez Bankası FED olmak üzere merkez bankaları para politikasında sıkılaşmaya geçmektedir.

Şekil.20 ABD Tüketici Enflasyonu Yıllık Yüzde

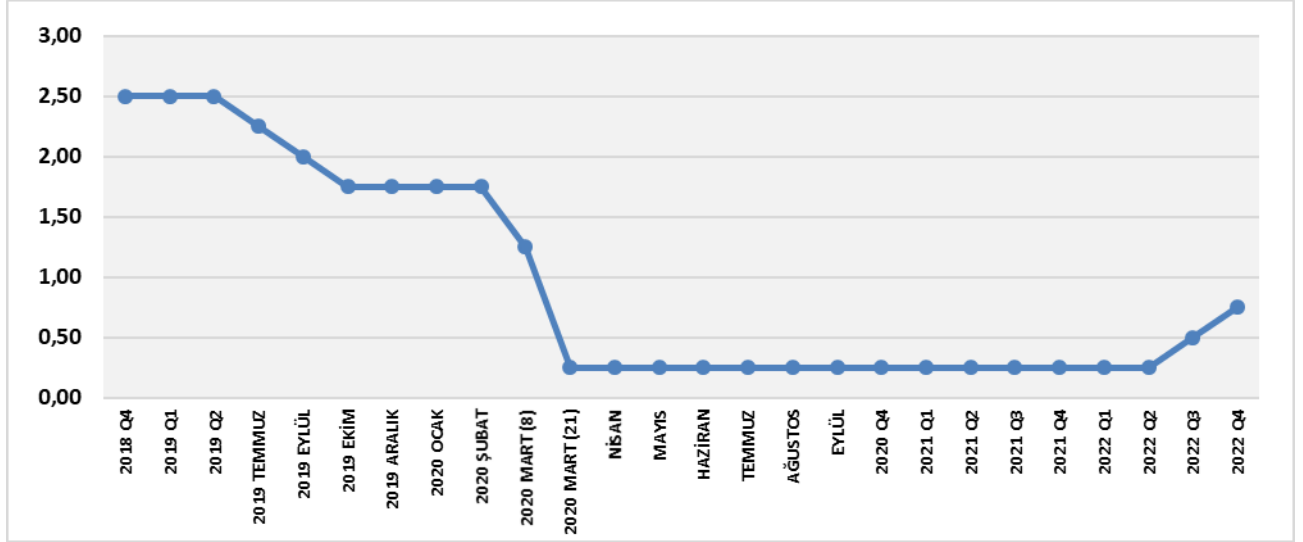

Kaynak: US Bureau of Economic Analysis

ABD Merkez Bankası FED'den 2022 Yılında Faiz Artışları Beklentisi Yükseliyor

Enflasyonun giderek kalıcı hale gelmeye başlaması ile büyük merkez bankaları para politikalarında sıkılaştırma kararları almaya başlamıştır. ABD Merkez Bankası FED enflasyonun geçici olacağı görüşünü bırakmıştır. Enflasyonu kalıcı ve zorlu olarak nitelemiştir. Buna bağlı olarak da ABD Merkez Bankası FED 2022 yılında politika faizlerinde artışa gidecektir. 2022 yılı haziran ayında ve sonbaharda birer faiz artışı beklenmektedir. Bir üçüncü faiz artışı da olasıdır. FED faiz artışları Türk Lirası'ndaki değer kaybını hızlandıracaktır.

Şekil.21 ABD Merkez Bankasından Politika Faizi Beklentileri, Yüzde

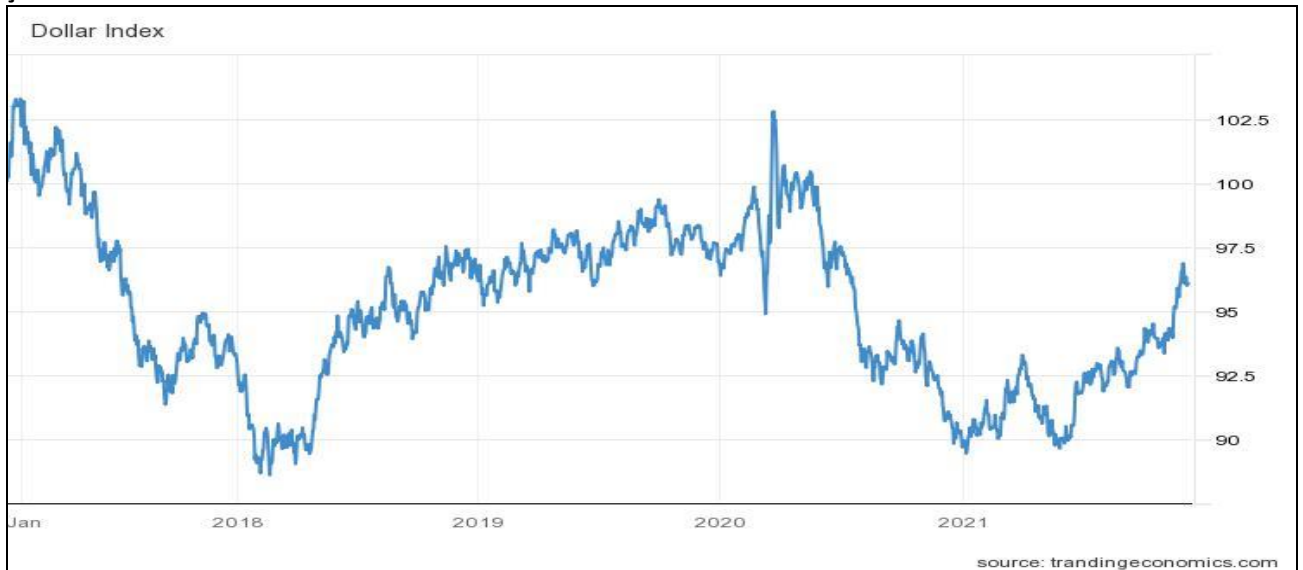

Kaynak: FED

ABD Doları Güçleniyor

ABD Merkez Bankası FED 2-3 Kasım tarihli toplantısında parasal genişlemenin sona erdirilmesine ilişkin takvim açıklamıştır. Buna bağlı olarak ABD doları diğer para birimleri karşısında değer kazanmaya başlamıştır. Ancak kasım ayındaki enflasyon gelişmeleri karşısında FED aralık ayı toplantısında sıkılaştırma takvimini öne çekmeyi hedeflemektedir. Buna bağlı olarak dolar daha da güçlenecektir.

Şekil.22 ABD Dolar Endeksi

Kaynak: Trading Economics

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD’de İnşaat Harcamaları Eylül Ayında Durağanlaştı

ABD’de inşaat harcamaları kademeli ve istikrarlı artışını 2021 yılı boyunca sürdürmektedir. 2020 yılında toplam inşaat harcamaları 1,49 trilyon dolar olarak kapanmıştı. 2021 yılının ilk çeyreğinde harcamalar 1,52 trilyon dolara ikinci çeyreğinde ise 1,56 trilyon dolara yükselmiştir. İnşaat harcamaları üçüncü çeyrekte de artışını sürdürmektedir. Ağustos ayında inşaat harcamaları 1,58 trilyon dolara çıkmıştır. Eylül ayında ise 1,57 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Tablo.9 ABD İnşaat Harcamaları (Yıllık Milyar Dolar)

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA VE ALT YAPI İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2018 Q4	533	743	1.276
2019 Q4	551	795	1.346
2020 Q1	596	840	1.436
2020 Q2	562	821	1.384
2020 Q3	628	792	1.420
2020 Q4	700	790	1.490
2021 Q1	722	799	1.521
2021 Q2	790	789	1.579
TEMMUZ	793	791	1.584
AĞUSTOS	795	789	1.584
EYLÜL	783	790	1.573

Kaynak: US Bureau Of Census, r; revize edilmiştir

ABD’de Ev Satışları Artışı Ekim Ayında Yavaşlayarak Devam Etti

ABD’de mevcut ve yeni konut satışları eylül ayında hareketlenmiştir. Yeni ev satışları ekim ayında bir önceki eylül ayına göre yüzde 0,3 artmış ve 745 bin adet olmuştur. Yıllık mevcut ev satışları ise ekim ayında önceki eylül ayına göre yüzde 0,8 artmıştır. Mevcut ev satışları yıllık 6,34 milyon adet olarak gerçekleşmiştir. Müstakil konut talebindeki artışa bağlı olarak konut satış fiyatları da yıllık yüzde 20,2 yükselmiştir. Son 40 yılın en yüksek yıllık fiyat artışı gerçekleşmiştir.

Tablo.10 ABD Konut Sektörü

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK (BİN)	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK (BİN)	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2018 Q4	625	4.990	212,9
2019 Q4	708	5.530	218,7
2020 Q1	612	5.270	222,0
2020 Q2	791	4.699	225,2
2020 Q3	1.002	6.540	231,7
2020 Q4	885	6.660	242,2
2021 Q1	917	6.010	252,7
2021 Q2	701	5.873	266,8r
2021 Q3	742r	6.290	276,5
EKİM	745	6.340	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index, r; revize edilmiştir

Euro Alanında İnşaat Harcamaları 2021 Yılı Eylül Ayında Yüzde 1,5 Büyüdü

Euro bölgesi toplam inşaat harcamaları 2021 yılı ilk çeyrek döneminde geçen yılın ilk çeyrek dönemine göre yüzde 2,9, ikinci çeyreğinde ise yüzde 17,9 büyüme göstermişti. Euro bölgesinde inşaat harcamaları büyümesi üçüncü çeyrekte ise dalgalanma göstermiştir. Ağustos ayında ilk kez geçen yılın aynı dönemine göre inşaat harcamaları daralmıştı. Eylül ayında ise toplam inşaat harcamaları geçen yılın eylül ayına göre yüzde 1,5 büyümüştür. Büyüme konut inşaatlarında yüzde 1,5 olurken, konut dışı inşaat harcamaları yüzde 1,8 büyümüştür. Euro bölgesi inşaat sektöründe tedarik ve iş gücü sıkıntıları devam etmesine karşın sınırlı bir büyüme sağlanmıştır.

Tablo.11 Euro Bölgesi İnşaat Harcamaları Büyüme Değişim, Yüzde

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2017 Q4	2,9	3,4	1,6
2018 Q4	1,9	0,9	3,9
2019 Q4	0,0	-0,3	0,8
2020 Q1	-3,9	-4,4	-2,1
2020 Q2	-15,3	-16,1	-11,1
2020 Q3	-2,3	-3,0	0,5
2020 Q4	-1,2	-1,4	-0,5
2021 Q1	2,9	2,9 r	1,8r
2021 Q2	17,8	18,5	13,8
AĞUSTOS	-2,6r	-2,7r	-2,2r
EYLÜL	1,5	1,5	1,8

Kaynak: Eurostat, r: revize edilmiştir

İnşaat Malzemeleri Fiyatları Kasım Ayında Yükseldi

İnşaat malzemeleri fiyatları ekim ayındaki artış ardından kasım ayında da yükselmiştir. İnşaat malzemelerine yönelik talep yüksek kalmakta ve arzda yaşanan bozulmalar ile tedarik endişeleri sürmektedir. Ayrıca Çin'in üretim tarafındaki sınırlamaları da fiyatlarda artışa yol açmıştır. Kasım ayında inşaat demiri fiyatları yüzde 2,7 yükselmiştir. Kereste fiyatları ekim ayındaki durağanlaşma ardından kasım ayında yüzde 20,4 artmıştır.

Tablo.12 İnşaat Malzemesi Fiyatları

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/ DOLAR (1 AY VADELİ)	BAKIR 100 LIBRE/ DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2017 ARALIK	551	328,00	451
2018 ARALIK	467	267,80	323
2019 ARALIK	442	281,28	412
2020 MART	416	216,60	298
2020 HAZİRAN	416	272,25	436
2020 EYLÜL	459	297,90	602
2020 ARALIK	596	355,85	875
2021 MART	628	400,00	1.005
2021 HAZİRAN	738	427,85	800
2021 AĞUSTOS	688	433,25	483
2021 EYLÜL	668	422,05	639
2021 EKİM	710	441,50	636
2021 KASIM	729	436,55	766

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

“ÖZEL BÖLÜM”

İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ ÜRETİMİNDE GELİŞMELER

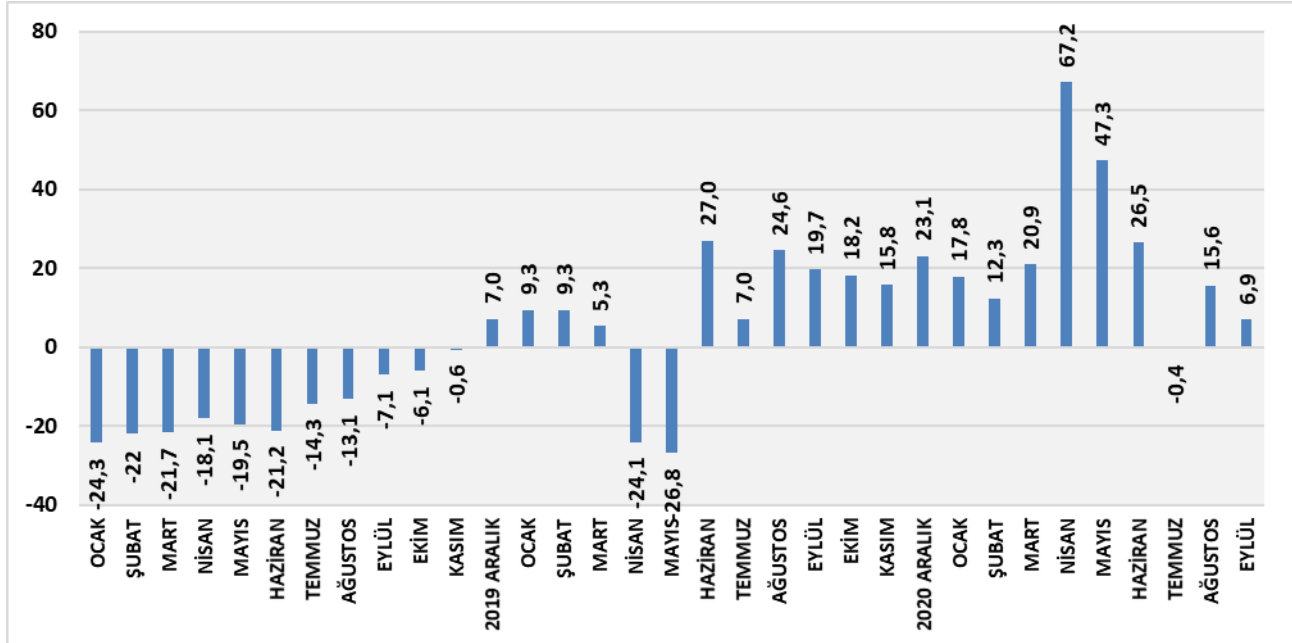
İnşaat malzemeleri sanayi üretimi 2020 yılında pandeminin ortaya çıkardığı yeni koşulların etkileri altında kalmıştır. Pandemi ile 2020 yılının nisan ayında üretim yüzde 24,1 ve mayıs ayında ise yüzde 26,8 daralmıştır. Sanayi üretimi haziran ayında ise hızlı bir geri dönüş yapmış ve yüzde 27,0 artmıştır. Bu geri dönüşte kamunun inşaat sektörüne verdiği destekler ve yarım kalmış inşaatlardaki canlanma etkili olmuştur.

2020 yılının ikinci yarısında ise hem iç talep hem de dış talepte önemli bir canlanma yaşanmıştır. Kamunun inşaat sektörüne yönelik destekleri ile hareketlenen inşaat işleri yurtiçinde talebi olumlu etkilemiştir. Yurtdışında ise küresel tedarik zincirinde yaşanan bozulma ve artan navlun fiyatları gibi etkiler ile Türkiye’ye yönelik inşaat malzemesi talebi genişlemiştir. Buna bağlı olarak artan ihracat da sanayi üretimini desteklemiştir.

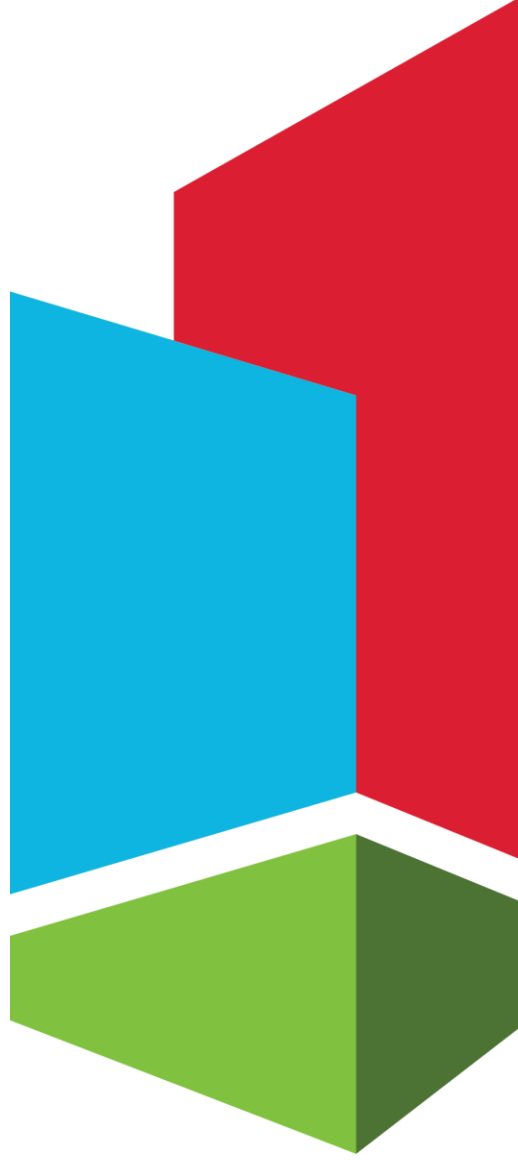
İnşaat malzemeleri sanayi üretiminde büyüme 2021 yılında da kesintisiz olarak devam etmektedir. Yılın ilk çeyrek döneminde inşaat malzemeleri sanayi üretimi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17,0 büyüme göstermişti. İkinci çeyrekte ise büyüme yüzde 47 olmuştur. Baz etkisi ile ikinci çeyrekte yüksek bir üretim artışı gerçekleşmişti.

2021 yılının üçüncü çeyreğinde ise sanayi üretiminde dalgalanmalar yaşanmıştır. İnşaat malzemeleri sanayi üretimi temmuz ayında uzun bayram tatili ve çalışma gün sayısının azalması ile yüzde 0,4 azalmıştır. Ağustos ayında üretim yüzde 15,6 yükselmiştir. Eylül ayında ise üretim artışı yavaşlamış ve yüzde 6,9 olarak gerçekleşmiştir. Eylül ayında iç talepte yavaşlama etkileri görülmeye başlanmıştır.

Şekil.23 İnşaat Malzemeleri Sanayi Üretimi Büyüme, Yüzde, Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre

Kaynak: Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

www.imsad.org / info@imsad.org

TEL: +90 216 322 23 00